
Kyrkomötet Budgetutskottets betänkande 2014:3

Systematiskt kvalitetsarbete: internationell referensgrupp

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2014:99 *Systematiskt kvalitetsarbete: internationell referensgrupp*.

Mot bakgrund av de ständigt pågående ekumeniska dialogerna finner utskottet inga skäl till att en extern referensgrupp årligen ska granska hur Svenska kyrkans, tro, bekännelse och lära kommer till uttryck på nationell nivå. Utskottet föreslår att motionen avslås i sin helhet.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:99 punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:99 punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:99 punkt 3.

Motionens förslag

Motion 2014:99 av Fredrik Sidenvall och Leif Nordlander, Systematiskt kvalitetsarbete: internationell referensgrupp

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att för detta arbete sammankalla en internationell referensgrupp, huvudsakligen av lutherska kyrkoledare och teologer men också representanter för andra kristna kyrkor att allsidigt och kritisk granska det samlade intrycket av hur Svenska kyrkans, tro, bekännelse och lära kommit till uttryck på nationell nivå under ett verksamhetsår.
3. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att i sitt systematiska kvalitetsarbete för Svenska kyrkans nationella nivå årligen föra in underlag från den internationella referensgruppen.

Yttrande från andra utskott

Tillsyns- och uppdragsutskottet har yttrat sig över motionen i TU 2014:1y, *bilaga 1*.

Bakgrund

Motionens förslag är att kyrkostyrelsen ska utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete genom att sammankalla och inrätta en internationell referensgrupp bestående av

lutherska kyrkoledare, teologer och representanter för andra kristna kyrkor. Den externa referensgruppen ska enligt förslaget allsidigt och kritiskt årligen granska hur Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära kommer till uttryck på nationell nivå under ett verksamhetsår. Underlaget från den internationella referensgruppen ska årligen föras in i den nationella nivåns systematiska kvalitetsarbete.

År 2005 behandlade kyrkomötet en motion, 2005:86 *Internationell kriskommission*, med liknande förslag. Då var förslaget att kalla samman Svenska kyrkans systerkyrkor i våra grannländer för att bilda en internationell kriskommission som skulle granska Svenska kyrkans lära som den kom till uttryck på nationell nivå. Förslaget innebar då också att kommissionen utifrån granskningen skulle bedöma i vilket förhållande Svenska kyrkans lära, som den kom till uttryck på nationell nivå, stod till den Heliga Skrift och till Svenska kyrkans bekännelseskriterier.

I Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande (TU 2005:9) över motionen hänvisades till inledningstexten i kyrkoordningens första avdelning där det går att läsa om Svenska kyrkan som evangelisk-lutherskt trossamfund. Mot denna bakgrund konstaterade utskottet att när Svenska kyrkan, liksom varje annan kyrka, fullgör uppdraget att i sin tid och på sin plats tolka och gestalta evangeliet sker detta inte isolerat från andra kyrkor.

Utskottet konstaterade att Svenska kyrkan ingår i förpliktande ekumeniska gemenskaper såsom Borgågemenskapen, Kyrkornas världsråd och Lutherska världsförbundet. Utskottet menade att på det sättet står Svenska kyrkan i dialog med många andra kyrkor och att det saknades anledning att därutöver göra en framställan till vissa av våra systerkyrkor av det slag som föreslogs i motionen.

Utskottet föreslog att motionen skulle avslås vilket kyrkomötet också gjorde med motiveringen att de inte såg något behov av att kalla och inrätta en internationell kriskommission för att granska hur Svenska kyrkans lära kommer till uttryck på nationell nivå.

Sedan ett par år finns bestämmelser i kyrkoordningen om samråd med andra kyrkor i vissa frågor. Inför beslut i teologiska och ekumeniska frågor av större vikt ska kyrkostyrelsen samråda med andra kyrkor inom Lutherska världsförbundet och med de kyrkor med vilka en särskild överenskommelse har ingåtts om ekumenisk samverkan (KO, kap 59, 11§).

Svenska kyrkan lever i kyrkogemenskap med övriga medlemskyrkor i Lutherska världsförbundet och med kyrkor med vilka den har ingått överenskommelser om särskild ekumenisk samverkan. För närvarande består den senare gruppen, utöver nämnda Borgågemenskapen, av Filippinska oberoende kyrkan. Dialogprocesser pågår som syftar till eventuella överenskommelser om kyrkogemenskap med Eumeniakyrkan, Episkopala kyrkan i Amerika och Gammalkatolska kyrkan av Utrechtunionen. I dessa sammanhang förs ingående teologiska diskussioner antingen om de inblandade kyrkornas självförståelse i stort eller specifika läropunkter, där det sker ett ömsesidigt studium av varandras ståndpunkter. Svenska kyrkan deltar i ekumeniska dialoger i flera multilaterala ekumeniska organisationer som Kyrkornas världsråd, Konferensen för europeiska kyrkor och Sveriges kristna råd, samt i bilaterala utbyten med t.ex. Romersk-katolska kyrkan eller Pingst fria församlingar i samverkan. Olika läropunkter bearbetas, antingen för att utreda historiska skiljaktigheter eller för att diskutera hur de kan formuleras under förändrade förutsättningar i vår samtid. I alla dessa sammanhang får Svenska kyrkan möjlighet att förklara sina egna teologiska ståndpunkter och att lära sig av andras förståelse av kristen tro, vilket påverkar det egna arbetet med att tolka och gestalta evangeliet.

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:99.
--

Utskottet konstaterar att kyrkostyrelsen inför beslut i teologiska och ekumeniska frågor av större vikt ska samråda med andra kyrkor. Mot bakgrund av detta och de ständigt pågående ekumeniska dialogerna finner utskottet, likt Tillsyns- och uppdragsutskottet, inga skäl för att en extern referensgrupp årligen ska granska hur Svenska kyrkans, tro, bekännelse och lära kommer till uttryck på nationell nivå. Utskottet föreslår därför att kyrkomötet avslår motion 2014:99 i sin helhet.

Uppsala den 25 september 2014

På Budgetutskottets vägnar

Bertil Olsson, ordförande

Niclas Renck, sekreterare

Beslutande: Bertil Olsson, ordförande, Iréne Pierazzi, Solveig Hallin, Peter Egardt, Leif Nilsson, Helena Näslund, Marie Wojdkow, Bertil Persson, Lars T Gåreberg, Leif Nordlander, Christer Björk, Bengt Kjellgren, Carl-Eric Gabrielsson, Gerd Gullberg Johnson och Jenny Nilsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Monica Lago, Roger Sjöberg, Birger Wernersson, Christina Meltin Westerlund, Anita Engström, Marie Rydén Davoust, Mikael Grenstedt, Mats Nilsson, David Lång, Roger Hedlund, Helén Lindbäck, Terence Hongslo och Hildegard Jarskog.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Jag reserverar mig till förmån för motion 2014:99 att den antas av kyrkomötet.

Leif Nordlander

Kyrkomötet Tillsyns- och uppdragsutskottets yttrande 2014:1y

Systematiskt kvalitetsarbete: internationell referensgrupp

Till Budgetutskottet

Tillsyns- och uppdragsutskottets yttrande över motion 2014:99 Systematiskt kvalitetsarbete: internationell referensgrupp.

Vid 2005 års kyrkomöte behandlade Tillsyns- och uppdragsutskottet i sitt betänkande TU 2005:9 motionen 2005:86 Internationell kriskommission. Det finns påtagliga likheter mellan den motionen och årets motion 2014:99. I båda fallen föreslås att det ska ske en granskning av Svenska kyrkan ur ett läroperspektiv genom att personer tillkallas från andra, främst lutherska, kyrkor.

Närmast som en randanmärkning noterar Tillsyns- och uppdragsutskottet att frågor om systematiskt kvalitetsarbete inte entydigt hör hemma inom icke vinstdrivande verksamhet. Det bedrivs i stor utsträckning sådant arbete inom olika sektorer av näringslivet. Att tala om att kyrkan i Tyskland på 1930-talet hade tillägnat sig ett nytt "kvalitetskrav" när det förekom stöd för nazism och systematisk antisemitism är ett för Tillsyns- och uppdragsutskottet främmande sätt att använda begreppet kvalitet.

När Tillsyns- och uppdragsutskottet i ett betänkande som vann kyrkomötets bifall behandlade ett förslag likartat det i motion 2014:99 citerade utskottet det som sägs i inledningstexten till kyrkoordningens första avdelning om Svenska kyrkan som evangeliskt-lutherskt trossamfund.

Kyrkans lära formuleras genom den teologiska reflektionen över vad tron och bekännelsen innebär. Det är en uppgift för enskilda kristna och kyrkan att i varje tid på nytt leva sig in i trons djup och klargöra dess innebörd.

Härtill anförde utskottet bl.a. följande:

När Svenska kyrkan, liksom varje annan kyrka, fullgör uppdraget att i sin tid och på sin plats tolka och gestalta evangeliet sker detta inte isolerat från andra kyrkor. Svenska kyrkan ingår i förpliktande ekumeniska gemenskaper såsom Borgå-gemenskapen, Kyrkornas världsråd och Lutherska världsförbundet. På det sättet står Svenska kyrkan i dialog med många andra kyrkor. Utskottet menar att det saknas anledning att härutöver göra en framställan till vissa av våra systerkyrkor av det slag som föreslås i motion 2005:86. Motionen bör därför avslås.

Enligt Tillsyns- och uppdragsutskottets mening tillför inte det som tas upp i motion 2014:99 något nytt som ger anledning till en annan bedömning av årets motion än av den som avslogs 2005. Svenska kyrkan befinner sig och måste hela tiden befinna sig i dialog med andra kyrkor. En sådan dialog måste ge utrymme för ömsesidig uppmuntran och kritik. Vi behöver lära av varandra och även se att våra olika

förutsättningar kan leda till att vi inte alltid måste tolka allt i vår gemensamma tro på samma sätt.

B 2014:3
Bilaga 1

Det kan finnas anledning att peka på att det sedan ett par år finns bestämmelser i kyrkoordningen om samråd med andra kyrkor i vissa frågor. I kapitel 59 om Svenska kyrkans relationer till andra kyrkor och samfund står det i 11 § följande: ”Inför beslut i teologiska och ekumeniska frågor av större vikt ska kyrkostyrelsen samråda med andra kyrkor inom Lutherska världsförbundet och med de kyrkor med vilka en särskild överenskommelse har ingåtts om ekumenisk samverkan.” På detta sätt har det byggts in bestämmelser om en systematisk dialog i frågor av grundläggande betydelse. Tillsyns- och uppdragsutskottet finner inga skäl för att det härutöver ska göras en granskning av Svenska kyrkans verksamhet på nationell nivå av det slag som föreslås i motion 2014:99 och menar därför att motionen bör avslås.

Uppsala den 24 september 2014

På Tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Gunnar Edqvist, sekreterare

Beslutande: Britas Lennart Eriksson, ordförande, Inger Wahlman, Roine Olsson, Anna Forssell, Emma Svensson, Emilia Lindstrand, Hans-Olof Andrén, Emma Hedlundh, Mattias Rosenquist, Sven Kerst, Anna Ekström, Sten Elmberg, Lisbeth Göranson, Anders Novak och Hanna Unger.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Johanna Andersson, Kent Karlsson, Bertil Murray, Ingrid Borgström, Kerstin Rossipal, Anna-Lena Carlsson, Ann-Christin Alexius, Helena Elmqvist, Helena Björkman och Claes Björndahl.

Biskop Eva Brunne har deltagit i utskottets överläggningar.